राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमुहातील महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करुन देण्याकरिता कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देणे या योजनेंतर्गत सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात निधी वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन अल्पसंख्याक विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक: अविवि २०२५ / प्र.क्र.२७ / का.९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक: ३१ मार्च, २०२५.

वाचा:-

- 9) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. अविवि २०१९/ प्र.क्र.१९१/ का.९, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९.
- २) कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, शासन निर्णय क्र.कौविउ २०१८ / प्र.क्र.१२४ / अभियान-१, दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९.
- ३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अविवि २०१९ / प्र.क्र.१११/ का.९, दिनांक १० डिसेंबर, २०२०.
- ४) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अविवि २०१९ / प्र.क्र.१११/ का.९, दिनांक १९ मार्च, २०२५.
- ५) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं २०२४/ प्र.क्र.८०/ अर्थ ३, दि.१७.३.२०२५.

प्रस्तावना:-

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील (मुस्लिम, ख्रिश्चन, बौद्ध, शिख, पारशी, जैन व ज्यू) होतकरु महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात याकरिता, संदर्भ क्र.१, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ अन्वये, अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विषयक प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु करण्यात आला आहे. कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागाच्या संदर्भ क्र.२, दि.२० ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यशासनाच्या विविध विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या कौशल्य व उद्योजकता विकास तसेच क्षमतावृद्धी करण्यासंदर्भातील योजनांचे सुसुत्रीकरण करण्याचा कार्यक्रम निश्चित करण्यात आलेला आहे. त्यानुषंगाने, अल्पसंख्याक समुदायातील महिला व युवकांना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देण्याच्या कार्यक्रमामध्ये सुधारणा करुन सदर कार्यक्रम संदर्भ क्र.३ अन्वये कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व

नाविन्यता विभागांतर्गत असलेल्या महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीमार्फत राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

आता, अल्पसंख्याक समुदायातील १५ ते ४५ वयोगटातील महिला व युवकांकरिता कौशल्य विकास कार्यक्रम प्रभावीपणे राबविण्याच्या अनुषंगाने, संदर्भ क्र.२ येथील कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या दिनांक २० आँगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तरतुदीस अनुसरुन सदर कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत (खुद्द) राबविण्याचा निर्णय संदर्भाधीन दिनांक १९ मार्च, २०२५ अन्वये घेण्यात आलेला आहे. सदर योजनेकरिता सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील महिला व युवकांना रोजगार व स्वयंरोजगाराची संधी उपलब्ध व्हावी याकरिता संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ अन्वये कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना राबविण्यात येत आहे. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ मधील मार्गदर्शक तरतूदीनुसार सदर योजना विभागस्तरावर (खुद्द) राबविण्याचा पर्याय निवडण्यात आलेला आहे. याकरिता महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीचे व्यवस्थापनाकरिता एकात्मक वेब पोर्टलचा वापर करण्यात येणार आहे. याकरिता वेब पोर्टलचे शुल्क म्हणून एकूण प्रशिक्षण शुल्काच्या ०.५ टक्के एवढे अनुदान महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीस वितरित करण्यात येणार आहे.

- २. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात या योजनेकरिता लेखाशिर्ष २२३५ ए १५१ अंतर्गत रु.६०.०० कोटी एवढा निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. विभागाने राज्यातील प्रती जिल्हा ६४० विद्यार्थी प्रमाणे एकूण २३०४० विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्याकरिता प्रशिक्षण भागीदार संस्थांची निवड केलेली आहे. त्यानुसार साधारणपणे एकूण प्रशिक्षण शुल्क रु ५७.६० कोटी एवढे आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीचे वेब पोर्टलचे शुल्क म्हणून प्रशिक्षण शुल्काच्या ०.५ टक्के प्रमाणात एकूण रु.२८.८० लक्ष व्यवस्थापन शुल्क देय ठरते.
- ३. महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीने सदर प्रशिक्षण राबविण्याकरिता विभागास स्वतंत्र वेब पोर्टल उपलब्ध करून दिलेले आहे. त्यानुसार प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याची कार्यवाही विभागस्तरावर सुरु आहे. सबब, वित्त विभागाने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात सदर योजनेंतर्गत लेखाशिर्ष २२३५ ए १५१ या लेखाशिर्षांतर्गत एकूण अर्थसंकिल्पत रु.६०.०० कोटी निधीपैकी रु.२८.८० लक्ष निधी वितरणासाठी उपलब्ध करून दिलेला आहे. त्यानुसार उपलब्ध रु.२८.८० लक्ष (अक्षरी रुपये अष्ठावीस लक्ष ऐंशी हजार फक्त) इतका निधी वेब पोर्टल शुल्क म्हणून महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीस वर्ग करण्याकरिता आयुक्त, कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता यांना अर्थसंकल्प विवरण प्रणाली (बीम्स) द्वारे वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- ४. आयुक्त, कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता यांनी सदर चा निधी महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटीस वितरित करतांना या विभागाच्या दिनांक १९ मार्च, २०२५ रोजीच्या शासन निर्णयामधील तरतुदीचे योग्य ते अनुपालन होईल, याची खातरजमा करावी.
- **५.** सदर योजनेचा खर्च लेखािशर्ष मागणी क्र.झेडई- १, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण- ०२, समाज कल्याण, २०- इतर कार्यक्रम (०१) अल्पसंख्याक सहाय्य, (०१)(०९) अल्पकालावधीच्या व्यवसायाआधारित पाठ्यक्रमाकरिता सहाय्यक अनुदान, (कार्यक्रम), (२२३५ ए १५१), ३१-सहायक अनुदान (वेतनेत्तर) या लेखािशर्षाखाली सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.
- ६. सदर शासन निर्णय "वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानूसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ५ येथील वित्त विभागाच्या दिनांक १७ मार्च, २०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकांमधील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरुन तसेच नियोजन विभागाच्या मान्यतेने त्याचबरोबर वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४७/२०२५/ व्यय १, दिनांक ३० मार्च, २०२५ अन्वये देण्यात आलेल्या मान्यतेस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे."
- **७.** सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०३३११७१२२३६६१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार नावाने,

(मि. प. शेणॉय) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १. मा.राज्यपालांचे सचिव,
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
- ३. मा.उप मुख्यमंत्री (नगरविकास, गृह निर्माण, सार्वजनिक बांधकाम (सा.उ.) यांचे सचिव,
- ४. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क) यांचे सचिव,
- ५. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अल्पसंख्याक विकास) यांचे खाजगी सचिव
- ६. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ७. अपर मुख्य सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई /नागपूर,
- ९. संचालक, लेखा व कोषागरे, मुंबई,

- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ११.आयुक्त, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता संचालनालय, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- १२.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास सोसायटी, मुंबई,
- १३.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १४.जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- १५.कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६.निवडनस्ती कार्यासन-९